

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 160 Lei
Pe jumătate
de an . . . 80 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

Situația politică la deschiderea par- lamentului.

Șefii partidelor de opoziție, știm că au participat la deschiderea parlamentului, numai după ce au fost invitați de Rege să ia parte la lucrările parlamentare. Presa independentă din capitală comentând participarea d-lui Vintilă Brătianu și a d-lui Gen. Averescu, vede în prezența d-lui V. Brătianu o victorie a d-lui Argetoianu de la care se așteaptă o deslegare a crizei de șefie ce dăinue de un timp îndelungat în sânul partidului liberal. Această deslegare se așteaptă a se desevăși în defavoarea și prin înlăturarea d-lui Vintilă Brătianu. Șanse mari la șefie se pare a avea d. Argetoianu, care, după informațiile aceleiași prese, ar demisiona din partidul liberal dacă d. Vintilă Brătianu ar fi totuși menținut ca președinte intrarea în parlament a d-lui Vintilă Brătianu pare a se datorii de altă parte și marelui efort din ultimele zile al d-lui Duca, care eșind din atitudinea timidă față de șef a accelerat o hotărâre categorică.

D. Averescu, înainte de deschiderea parlamentului, a de-

clarat amicilor d-sale că numai cu considerațiune la invitarea regală va participa la festivitățile deschiderii, după care va continua să nu mai participe la ședințele corpurilor legiuitoare. Nu știm întrucât putea avea temei serios această declarație a șefului partidului poporului. Față de declarațiile șefului, d. Goga a fost pentru intrarea în parlament.

D. Lupu, Iorga și Gheorghe Brătianu s'au declarat dela început pentru participarea la lucrările camerei și senatului în întreaga sesiune.

Ast el se prezintă la deschiderea parlamentului situația politică a partidelor de opoziție.

Guvernul este hotărât, ori care ar fi atitudinea opoziției în parlament să ducă la îndeplinire întregul program și să realizeze toate problemele deschise prin mesajul regal.

Regele și-a făcut datoria și acum depinde dela cei chemați să-l asculte, cum se vor desvolta evenimentele. Noi avem credința că Regele va fi ascultat și lucrurile se vor întoarce spre bine.

D. profesor Iorga la microfon.

O plăcută surpriză a fost pentru a-matorii radiofoniști conferința de un sfert de oră a d-lui profesor Nicolae Iorga ținută Duminică seara la 16 cor. despre originea poporului românesc.

Este prima ocazie că d. Nicolae Iorga vorbește la microfon radionistilor români. Nu știm cărei împrejurări să mulțumim că am avut acest rar prilej de a asculta la soba caldă pe distinsul profesor de istorie. Societatea radiofonică română merită să fie felicitată pentru acest început de educație științifică prin mijlocirea unor bărbați cu renume mondial, ca d. Iorga.

Speakerița a anunțat că d. Iorga va mai ține încă două conferințe istorice de câte un sfert de oră, cari vor fi intercalate în programul radiofonic.

În conferința D-sale, d. Iorga a căutat să arate că poporul românesc nu își are origine numai dela Romani ci și dela un alt popor vechi, dela Tracisau Daco-Geți, și transformarea din daco-geți, într'un popor nou românesc nu s'a făcut brusc prin amestecul cuceritorilor romani cu cuceriiții daci ci în

mod cu mult mai lent, de cum ne-am putea închipui, prin așezarea în serie a numeroșilor romani, bărbați viguroși, pe teritoriu dac, încă înainte de împăratul Traian, și cari au venit în Dacia cu scop de a face comerț. D. Iorga a căutat să releveze că poporul Daco-getic a fost și el tot atât de glorios ca poporul roman și că poporul românesc își are așezarea pe teritoriul de azi cu mult înainte decum am ști.

Conferința d-lui Iorga a fost nu numai instructivă dar și reconfortantă pentru acei cari îl cunosc și l-au mai auzit.

Noi dorim să-l avem pe d. Iorga cât mai des la microfon.

Petronius.

Redacționale. Intenționând ca pentru numărul de Crăciun al ziarului nostru să tipărim și un supliment literar, rugăm pe cetitorii și colaboratorii noștri să ne trimită manuscrisele până inclusiv la 15 Dec. a. c. Primim pentru publicare poezii, novele, schițe literare și lucrări științifice de interes general.

Redacția.

Solemnitatea deschiderii Parlamentului

— Ce cuprinde Mesajul regal.

Realegerea d-lui Ștefan Ciceo Pop de președinte al Camerei de deputați.

Sâmbătă, la 15 cor. s'a deschis sesiunea Corpurilor Legiuitoare. La Patriarhie a avut loc la orele 11 a. m. un Te-Deum la care a participat M. S. Regele Carol II, Marele Voevod Mihai, membrii guvernului și capii autorităților din capitală. După serviciul religios cortegiul regal s'a îndreptat spre Parlament, unde așteptau membrii corpului diplomatic, șefii partidelor de opoziție d-nii Vintilă Brătianu, Nicolae Iorga, Gen. Averescu, Duca, Argetoianu, Goga, Gheorghe Brătianu, Gen. Văitoianu, etc. D. primministru Mironescu intrând în sală în fruntea membrilor guvernului a salutat foarte călduros și amical pe membrii opoziției dând mână cu toți șefii partidelor, lăsând și astfel să se întrevadă o apropiere între partide în interesul țării. În mijlocul unei furtunoase ovațiuni și-a făcut apariția M. S. Regele Carol însoțit de Marele Voevod Mihai.

A urmat imediat actul de mare solemnitate: deschiderea sesiunii parlamentare prin citirea mesajului regal.

Mesajul a fost citit în întregime de către M. S. Regele. În cursul citirii n'au lipsit ropotele de aplauze, în deosebi când Regele citea cea parte a mesajului unde se face apel la toți fiii buni ai Patriei ca, peste deosebiri de partid să coopereze frățeste la înlăturarea greutăților prin care trece țara.

După citirea mesajului, cortegiul regal conform uzanțelor s'a înapoiat la palat. Pe străzi M. S. Regele și Voievodul Mihai au fost din nou și îndelung aclamați de imensul public care-l aștepta.

Mesajul Regal.

În mare parte, mesajul se ocupă cu necesitatea îmbunătățirii economice a țării cerând mari economii și jertfe în interesul agriculturii și al industriei. Mesajul accentuează necesitatea colaborării frățeste între partide și comprimarea cheltuielilor. Un punct esențial din mesaj este ajutorarea debitorilor agricol și reducerea dobânzilor. Se mai amintește de modificarea unor

legi cum a celei administrative, de organizare judecătorească, a învățământului, superior, a contenciosului administrativ, și de unificarea legilor pozitive, de legea cumulului de funcțiuni. M. S. Regele este îndeosebi îngrijorat și de soarta armatei și de aceea în mesaj cere o corectare a pensiilor militare și aducerea unor legi militare de aeronautică și a altor legi cari să facă oștirea să poată răspunde înaltei și nobilei sale chemări.

Mesajul se încheie printr'un nou apel către fiii țării spre a conlucra, fără deosebire de partid.

Alegerea președintelui Camerei.

În ședința de după masă, la orele 5 camera a procedat la alegerea președintelui. Cu unanimitatea a fost ales d. Ștefan Ciceo Pop.

La senat a fost ales din nou d. Traian Bratu.

D. Ștefan Ciceo Pop într'o cuvântare scurtă dar emoționantă pe care o redăm mai la vale a ținut să aducă vii mulțumiri parlamentarilor pentru realegerea d-sale de președinte al Camerei.

„Mă simt cuprins de emoție, a spus d. Șt. Ciceo Pop, când valurile DVs. mă urcă pentru a trăi o oră pe un scaun de unde cu cinste am vegheat la bunul mers al lucrărilor acestei adunări.

Mulțumesc fraților deputați cari răspunzând la apelul Regelui au revenit în mijlocul nostru pentru a ne ajuta cu luminile lor.

Este timpul să nu ne mai urâm ci să ne iubim ca pe frați. (aplauze).

În continuare d. Ciceo Pop arată viitoarele lucrări ce așteaptă pe parlamentari și face apel la patriotismul și concursul fiecăruia pentru asanarea vieții economice a țării.

Ședința s'a ridicat la orele 6 seara pentru a continua Luni.

Comemorarea poetului latin: Vergilius.

Duminică 23 Noembrie ora 5 d. m. va avea loc, șezătoria asociației „Astra”, închinată poetului latin Vergilius, cu ocazia împlinirii a 2000 de ani dela naștere.

Se va face o privire asupra operii sa-

le, Eneida și Bucolicele, și se vor citi în traducere câteva bucăți din ele.

Credem că publicul românesc va participa în număr cât mai mare la această manifestație de mândrie latină

—o—

Buletinul Agricol

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei	300—305.—	per 100. kgr.
Orz	"	250—260.—	" " "
Ovăș	"	250—260.—	" " "
Porumb	"	270—280.—	" " "

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei	10.—15.000.—
" " boi	"	20.—25.000.—
" " porci	"	2.—3.000.—
Una vacă	"	6.—9.000.—

Timpul. Semănăturile.

Au încetat ploile dar în schimb ne-a sosit un timp foarte rece care a atins dimineața minus 5. grade C. Este însă speranță că timpul acesta rece—care de altcum la noi pela jumătatea lui

Noembrie este neobicinuit — să se moaie dând astfel posibilitatea și celor puțini agricultori întârziati să-și termine lucrările la câmp, ce stau în legătură cu însemnarea.

Agricultura rațională: bogăția țării.

Voi încerca să arăt într-un mod cât se poate de sumar și conciz însemnătatea covârșitoare a aviculturii în viața economică a țării noastre pentru a atrage atențiunea celor interesați asupra acestei ramure atât de productive dar atât de neglijată până acum la noi.

România este una din țările exportatoare de ouă și de pa-

seri, datele statistice arată că exportul acestor produse ocupă un loc de frunte în bugetul nostru, însă în ultimii ani alte țări mult mai mici și chiar industriale ne-au luat-o înainte prin munca, calitatea și organizarea pe terenul acesta.

În țara românească avem aproximativ 40,000.000. de găini cari produc anual aproximativ

2,600.000.000. de ouă pe când de ex. în Polonia care are numai 36,000.000. de găini se produce anual 3,000.000.000. ouă. Găinile noastre țărănești neselectionate și neingrijite produc maximum 70-80. ouă pe când o găină a rasei celei mai bune de ouă Leghorn fac între 160 și 260 de ouă de an.

Printr-o acțiune energică și bine organizată am putea obține și la noi în țară într-un timp relativ scurt ca și găinele noastre să ouă 150. buc. pe an și iată producția anuală de ouă dublată și valoarea venitului prin exportarea acestor ouă ridicată la suma peste 1. miliard de lei anual.

Țările vecine, sunt toate exportatoare de cantități enorme de ouă și paseri, mărindu-și cantitatea, calitatea și veniturile din aceste produse din an în an. Neraționalizând avicultura noastră vom rămâne deci tot mai în urmă, vom pierde debușeurile și veniturile însemnate. Să fim precauți!

Cu mare satisfacție am luat la cunoștință legea pentru **standardizarea ouălor**, însă măsura aceasta va fi zădarnică dacă nu se va întreprinde o acțiune pentru **îmbunătățirea solului de găini** la noi în țară. Și aceasta nu va fi greu de realizat dacă există bunăvoință și

mijloacele necesare.

Cu mijloacele aceste trebuie răspândite în țară paseri din rasele cele mai perfecționate cum sunt **Leghorn** pentru ouă și **Wyandotte** sau **Plymouth**, și **Rhode Islande** pentru carne și ouă.

Din aceste considerațiuni mai în toate țările din Europa și America să dă în ultimul timp o atențiune deosebită aviculturii pentru că s-a constatat că este o ramură a economiei naționale care produce extraordinar de mult mai ales când este exploatarea în mod rațional și științific.

Acest scop a fost urmărit și de Camera de Agricultură prin acțiunea ei deja de al treilea an când a distribuit între micii crescători ouă de paseri nobile, căutând să propage în județ și aceasta ramură atât de importantă a agriculturii, mai ales în zilele de azi de criză generală agricolă.

Tot în urma acestui scop a hotărât Camera să încredințeze Soc. Carierul să aranjeze expoziția internațională de avicultură, în Arad la care sunt rugați — chiar și în interesul lor propriu — toți micii agricultori să participe pentru a-se putea convinge singuri de rezultatele ce alte crescătorii au putut realiza prin munca sârguincioasă depusă în interesul aviculturii.

„Avicultura“ Arad.

SOCIETATEA AVICOLĂ

»CARIERUL«

aranjează pentru data de 29 și 30 Nov. 1930
din încredințarea și sub patronajul

Camerei de Agricultură a Județului Arad.

O MARE EXPOZIȚIE

internațională
și regnicolară

de paseri, iepuri de casă, porumbei, canari și cobai

In Manejul Reg. I. Rosiori din Arad

vis-a-vis cu fabrica de vagoane „Astra“

Premii: Intre crescătorii de Județ se vor distribui de Camera de Agricultură a Județului Arad medalii de aur, argint, bronz și diplome de încurajare. — Intre crescătorii străini se vor distribui tot de către Camera diplome de recunoștință.

Intrarea este liberă. Va fi obligatoare cumpărarea catalogului, care se află la casa de intrare.

Militarii și studenții vor cumpăra dela Cassa de intrare cărțile ilustrate ale societății — cu prețuri reduse.

COMITETUL ARANJATOR.

Unirea Bucovinei.

La 28 Noembrie 1930 se implinesc 12 ani de când Bucovina s'a unit cu Patria Mamă. E a doua provincie românească, care în baza dreptului de autodeterminare a popoarelor a revenit la sânul Mamei, după 143 de ani de persecuții sub stăpânirea austriacilor. Unirea s'a făcut fără nici o condiție.

Scrisori către frațele me.

Iubiți Frațe

Grija mea a fost și este ca, prin scrisorile mele, să te îndemn la lucruri bune și frumoase. Mă folosesc și de acest prilej să-ți dau anumite sfaturi, să-ți arat un secret al reușitei omului în viață.

Iată abunăoară fiul vecinului nostru (ți dau numai un exemplu) care, trimis de tatăl său la oraș să facă carte, s'a îmbrăcat în strae nemțești, și-a pus pălărie tare, și-a așezat, în orbita ochiului din dreapta, o bucată de sticlă rotundă și.... a uitat că este fiul lui badea Toader. Il întâlnești în stradă, se ferește de tine ca nu cumva să și murdărească, sau să-și umple, fundra neagră, de scame. Dacă-l saluți, nu primește, dacă-l oprești să-l întrebi mai una alta, te privește din creștet la călcăi și te lasă'n drum.

Te rog, cine-l iubește?

Am cunoscut odată un domn, Era mai vârstnic decât mine, era foarte învățat, și ocupa o funcțiune foarte înaltă. Il întâlneam adesea, Eu eram, pe lângă el, un nimenia. Și cu toate acestea întodeauna mă întreba ce fac? unde mă duc? Imi spunea fel și fel de lucruri frumoase, folositoare, de par'că mi-ar fi fost un frate mai mare, o rudă apropiată.

Il iubeam.

Iată contrastul. Unul neisprăvit, îngâmfat, prost, gol și altul blând, cu inimă de aur, învățat, modest.

Vei spune tu: li era ușor celui cu inimă bună să fie bun și blând.

Și-ți răspund eu: întodeauna cel blând și bun este stimat și iubit de oameni la fel cu el.

Nu odată cel rău, lipsit de creștere, calculat, te îmbrățișează, îți face declarație de dragoste pentruca pe urmă tot el să te bârfească, să te facă prost că l'ai crezut.

Omul se cunoaște după faptele sale.

Nu uita că omul cult, cu bună creștere este bun, blând, înțelegător și nici odată nu va căuta să te convingă despre un adevăr decât prin cuvinte alese, judecată dreaptă a lucrurilor.

Cel neisprăvit te va pizmi când tu, în slujba adevărului, îi vei arăta greșelile și-i vei indica calea dreaptă. Fie acela cine-o fi, plugar, vlădică, sau ministru.

Tu însă ascultă de sfaturile mele, rămâi bun, smerit față de toți, iubește dreptatea și adevărul, și nu uita că țara românească are mai multă nevoie de țărani cinștiți și harnici decât de cărturari îngâmfaiți și proști.

Al tău frate
Ilarie

Dela P. T. T.

Suntem informați că statul român ar fi hotărât să restituie deponenților români, depunerile de economii ce le-au făcut la casierile poștale sub regimul maghiar. Direcția generală a poștelor, după cum se anunță din capitală, ar fi cerut ca deponenții să se adreseze oficiilor poștale din județe prin petițiuni la care să se alăture certificatul de cetățenie și actele probatorii despre depunerile făcute. Cererile se pot prezenta numai până la data de 31 Dec. a.c.

Ziarul „Le Temps” despre situația economică a României.

— Părerii favorabile despre guvernul național-țărănesc. —

În numărul din 14 Nov. a. c. al ziarului „Le Temps” din Paris a apărut un articol senzațional semnat de marcantul publicist francez Leon Thevenin și reprezentant al presei franceze din București. Cum la ordinea zilei este, prin importanța actualității, situația economică, articolul intitulat »Situația economică actuală în România» se preocupă de chestiunile economice din țară.

Reproducem textual în traducere acest articol găsimdu-l de mare interes și pentru că este menit să niformeze străinătatea de situația noastră economică internă.

Situația economică în România — în prezent, — încă nu s'a ameliorat, căci în condițiile actuale mai sunt dificultăți cari constau în prețul extrem de redus al cerealelor și în slăbiciune corespunzătoare a rentabilității solului. Totuși se poate spera că efectele Dumping-ului rus, resimțite în special în România cu începutul Octomvrie, se vor atenua și se va reintra în normal. Cum, economia țării se realizează în cea mai mare parte pe cultivarea cerealelor, și cum exportul era până în prezent foarte redus, încasările fiscale ale exercițiului în curs încă au suportat neapărat consecințele acestui inconvenient. Incurajător este însă faptul, de a vedea în asemenea împrejurări dificile, importante eforturi ale contribuabilului român; astfel se

speră că, prin comprimările economice la cari este decis actualul guvern, bugetul anului 1930, ca și cel precedent, se va încheia fără deficit.

Dificultățile momentane, precum și ardoarea politică a câtorva personalități parlamentare, au determinat formarea a câtorva proiecte favorabile agriculturii pentru reglementarea datoriilor lor. Diferitele proiecte de conversiune prin emisiunea unei noi rente de stat și de plăți cu anuități prin mijlocirea creării unei Case de conversiune, erau să fie desigur cătuși de puțin dar favorabile creditului extern al țării. Azi poziția guvernului Mironescu fiind neclintită în privința acestei chestiuni, nimic nu se va mai face în detrimentul drepturilor legitime ale creditorilor ceace, de altfel printr'un recent comunicat al Prezidenției consiliului de ministrii, a fost confirmat.

Soluțiile logice pentru rezolvirea problemei de ajutorare a agriculturii române nu pot fi găsite decât într'o măsură toată a dobândărilor la țară prin crearea unui Credit agricol stabilit pe baze comerciale și în fine prin a se concesiona creditele străine întreprinderilor bancare, cari ele ineseși să aibă menirea de a repartiza aceste capitaluri în țară, bineînțeles trebuie să se aibă în vedere înainte de totală, atât creditul intern cât și cel extern al țării să fie bazat pe respectul convențiilor între creditor și debitor.

În orice caz, situația gravă a proprietății rurale din România, se datorește în prezent, rezultatului sistemului cămătăresc practicat până în prezent de bănci, și se poate spune că guvernul caută a lua toate măsurile necesare pentru remedierea acestui rău.

Moartea d-lui Dr. Lazar primarul orașului Oradea-Mare.

La 18 cor a încetat din viață d. Dr. Aurel Lazar primarul orașului Oradea-Mare, în etate de 57 ani. D. Dr. Lazar suferise de un timp mai îndelungat de diabet ceace s'a agravat simțitor în timpul din urmă.

Moartea distinsului primar de Oradea a produs o adâncă consternare în Ardeal.

D. Dr. Lazar este un ilustru persoagiu a vieții românești din Ardeal, care și până în ziua decedării a legat de numele său fapte închinare românismului. Era vojnîc și neobosit luptător pentru unirea cu patria mamă dând multe dovezi despre aptitudinile sale deosebite fie ca politician, fie ca intelectual. Calitățile distinse l-au predestinat pe acest bărbat de seamă în postul de mare răspundere în 1919, când a fost pus în fruntea rezortului justiție în Consiliul dirigent. A fost un membru devotat al partidului național-țărănesc până la moarte. Partidul perde în d. Dr. Lazar pe președintele organizației național-țărăniste din Biharia. A fost membru în Astra culturală și un factor de seamă în viața

economică a ținutului său.

Un amănunt mai însemnat ce se leagă de acest bărbat este că în casa d-lui Dr. Lazar s'a redactat declarațiunea pe care a cetit-o la 15 Oct. 1918 în parlamentul maghiar d. Vaida Voievod prin care românii în baza dreptului de autodeterminare a popoarelor s'au declarat că se desalipesc de Ungaria.

După defunct au rămas soția văduvă și fiul Dr. Lazar profesor la academie de drept din Oradea.

Înmormântarea a avut loc Joi la 26 Nov. la Oradea la care au participat o mare mulțime de delegați din județele din Ardeal și reprezentanții Guvernului și ai partidului naț.-țăr. cari au depus coroane.

Dela Arad au participat dnii Dr. I. Marșieu prefectul județului, senator Dr. Emil Veliciu, d. Dr. Miclea S. și dnii C. Popa consilier cultural și A. Vățian în numele primăriei ducând coroane.

Impărtășindu-ne la marca durere transmitem tuturor celor în durerați cele mai adânc simțite condoleanțe.

Red.

Dela c. i. r.

Primin informația că organele de cfr. ar fi hotărât să se introducă și la zile ferate ale noastre bilete de dus și întors până la o distanță de inclusiv 100 Km. Călătorii vor putea astfel economisi 30 la sută din tarif. De aceste bilete beneficiază și locuitorii dela sate.

Cetitorii și abonații noștri

cari până la 20 Dec. a. c. ne vor căștiga mai puțin **cinci** noi abonați, vor primi de Crăciun câte o carte valoroasă de lectură. Sumele se vor trimite pe adresa administrației ziarului nostru.

Un Rege popular.

Despre Regele Carol II. incontestabil că toți fiii acestei țări știu că este cel mai popular rege.

Se știe încă depe când era numai Principe și Moștenitor de Tron că în toată activitatea Sa ce a dezvoltat pe toate terenurile culturale, venind în contact cu populația din țară, a căutat să servească interesele cele mai mărunte ale celor mici.

De curând participând la congresul societății culturale Astra, la Caransebes, și aranjându-i se o masă copioasă și separată de a ceea a participanților, Regele a refuzat să mănânce separat și a cerut să i-se servească la masa cea mare, la care mâncau peste 250 persoane.

Faptele dovedesc prinurmate că Regele nostru este pătruns de cele mai calde sentimente pentru poporul său. Prin concepțiile Sale democratice se adâncește tot mai mult în sufletul nostru și se bucură de cea mai sinceră iubire din partea poporului său, de care numai Regele Carol I. și Ferdinand s'au bucurat vreodată dintre Regii europeni contemporani.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Economii bugetare.

Străduințele guvernului ținesc la întocmirea unui buget de 32 miliarde, adică cu patru miliarde mai puțin decât bugetul pe anul în curs, care se cifrează la 36 miliarde de lei.

De fapt, reducerea va fi însă de șapte miliarde, deoarece bugetul ministerului armatei va fi sporit pe 1931 cu trei miliarde, conform dorinței Regelui, pentru asigurarea apărării naționale.

Așa dar din bugetul de 26 miliarde al anului în curs, trebuie să se reducă șapte miliarde, adică până la cifra de 29 miliarde lei, la care adăugându-se sporul de trei miliarde pentru armată, se ajunge la cifra de 32 miliarde lei, prevăzută pentru bugetul pe 1931.

Comisiunea bugetare nu a isbutit să realizeze decât o comprimare de șase miliarde, recurgând pentru acesta la reduceri de funcționari și la un impozit special pe salariile tuturor funcționarilor publici.

Pentru reducerea a încă unui miliard din cheltueli se lucrează actualmente cu multă insistență, analizându-se cu minuțiozitate bugetele tuturor ministerelor.

Impozitul asupra salariilor funcționarilor publici va fi progresiv, și se va înființa pe termen de trei ani.

Salariile până la 3000 lei vor fi scutite de acest impozit. Pentru salariile dela 3000—4000 lei, se va percepe impozitul special de 4%, care va merge crescând, în proporție cu salariul, până la 15%. De la salariul de 50.000 lei în sus, impozitul va rămâne 15%.

S'au făcut deasemeni reduceri enorme la material.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Teatru românesc

La 22 Nov. a. c. Trupa Teatrului Național Piesa »Revizorul» de N. Gogol cu dna Aura Radovici, Grig. Mărculescu și Ion Sârbu.

La 27 Nov. a. c. celebrul baritonist Jean Atanasie delat Opera română din București va concerta în palatul cultural Arad seara la orele 9.

La 9 Dec. a. c. Teatrul național din București. Piesa »Flacăra sfântă» de W. Somersat Mangham cu dle M. Sadova Ecat. Nitulescu și d. Aurel Atanasescu etc. Bilete la Librăria diecezană Arad, Biv. Regina Maria.

Știri din Chișineu-Criș.

Pe linia de cale ferată Arad-Oradia de o însemnată atât de covârșitoare pentru populațiunea graniței noastre de Vest, sunt 4. ani de când a ars stațiunea de lemn a comunei Chișineu-Criș numită Crișul-Alb, iar locul stațiunii l'au ocupat 2. vagoane tamponate, ceea ce e inconvenabil atât pentru funcționarii ceferiști, — cât și pentru populațiunea a celor 12. comune, cari făceau transitul de călători și mărfuri prin această „gară“.

Mulțumită stăruinții senatorului nostru Dr. Emil Veliciu, — direcțiunea generală C. F. R. s'a convins și ea de imposibilitatea acestei situații și hotărât edificarea unei stațiuni din cărămidă.

În urma licitației ținute edificarea gării s'au adjudecat de direcțiunea generală C. F. R. firmei Bozsik și Kánya din Arad, — și făcându-se toate formalitățile, în dimineața zilei de 19, Noembrie a. c. s'au deplasat în fața locului D-nii Ing. inspector Zamfirescu, ing. inspector Ispravnic, ing. inspector Hristea cu personalul auxiliar necesar și reprezentantul firmei Bozsik și Kánya, împreună cu dl. senator Dr. E. Veliciu, când s'a stabilit definitiv locul gării noi. Totatunci s'a hotărât ca lucrările să se înceapă fără întârziere, evident după cum va permite timpul de iarnă mai cu seamă lucrările de sepături și fundament, și de adunarea materialului necesar și a se face lucrările de lemnărie: ferestile, ușile etc. Se speră că în primăvara anului 1931 comuna Chișineu să aibă o gară nouă și frumoasă.

Cu acest prilej confirmăm și noi munca satisfăcătoare depusă de comisiunea pentru terminarea și alocuri îndreptarea reformei agrare de sub președinția dlui prefect Iustin Marșieu, acum câteva săptămâni, fiind de față și dl senator Dr. E. Veliciu, — a făcut toate îmbunătățirile posibile și cari sunt în curs de executare, spre mulțumire generală

Mai amintim și faptul, ce n'a fost relevat în public, că mulțumită stăruințelor dlui Dr Ștefan C. Pop, președintele Camerei, dlui prefect Dr Iustin Marsieu și dlui senator Dr E. Veliciu ministrul pe atunci al Agriculturii d. I. Mihalache în înalta sa înțelegere ca biserica noastră ortodoxă română să aibă un lăcaș închinat Domnului a cedat pentru acest scop mai multe edificii din centrul comunei cari au fost alui osif de Habsburg și care reprezintă o valoare considerabilă. Cu ajutorul comunei politice Chișineu, al tractului protopopesc, al plasei și al credincioșilor noua biserică va fi rededicată în timpul cel mai scurt.

Deodată cu edificarea gării și bisericei din Chișineu-Criș, se impune ca locuitorii să rezolve în înțelegere și în frățietate și problema luminatului electric, fără de care un târgușor ca Chișineu-Criș, în plină ascensiune de dezvoltare, nu poate rămâne.

Să ne vedem dară la muncă.

Corresp.

Nu-i da beutura copilului!

Indolența nemernică cu care sunt tratați copiii, desinteresarea dovedită față de școală, denotă, că cei cari se complac în rolul de conducători ai poporului sunt lipsiți cu desăvârșire de cel mai elementar simț uman. Durere, nici dascălii nu sunt la înălțimea memoriei lor. Un însemnat număr de învățători consideră cariera lor ca un mijloc de câștig personal, alții fac pe suprasavanții în materie de educatori, scriind articole kilometrice despre „psihologia experimentală“ cu citații și paracitații, timp ce *tineretul moare turmentat de băuturi spirtoase în șanturile șoselelor, în duhoarea crâșmelor, căzând pradă poștei nesățioase ale urmașilor lui Iuda . . . Și mor cu mîile micuții copilași nevinovați*, — biete victime — cu încheieturile mâinilor și picioarelor putrezite.

În loc de o permanentă grijă pentru interesele vitale ale acestui neam, lăsăm să se infiltreze în sufletul tineretului anarhia, din cauza că noi, mării, din lașitate, din lipsa curajului de răspundere încredințăm conducerea destinului nostru celor ce afirmă sus și tare, că nu vor să știe de școală. Uităm cu toții, că grija pentru copii trebuie să fie concentrată în noțiunea: *Prevedere*. Prevederea, ridicarea moralului prin coherența tineretului trebuie să exalte energiile chibzuite ale oamenilor pe bine din întreaga țară. Aceasta prevedere trebuie să determine o mișcare vie, sănătoasă, pentru propășirea patriei. Aceasta prevedere m'a îndemnat să formez soc. antialcoolistă a copiilor sub numirea „Progres“.

Acum 6 luni într-o zi de Duminică am chemat la școală părinții elevelor la o consfătuire (Toți bieți oameni nevoiași, lucrători de fabrică, muncitori agricoli, frânari, acari etc.) Am căutat

să-i conving — într'un moment dat aproape implorându-i — să nu-și considere copiii ca o povară, o nenorocire, ci ce un dar superb, prin care Dumnezeu a voit să-i distingă, arătând că sunt aleșii Lui. Nu dau detalii despre cele ce s'au mai discutat aci, ar fi o prea gravă acuzație adusă pentru „domnii mari“, ar fi extrem de dureros pentru cei cu inimi sensibile, cari se consideră prieteni ai copiilor. Constat însă, că aceasta consfătuire a fost baza de plecare la lupta frumoasă, la ofensiva educativă ce se dă în prezent la școala No. 17. Arad, prin propaganda antialcoolistă, pentru binele miilor de suflete de copii.

După terminarea acestei consfătuiri, părinții fiind convinși într'o măsură oare care că trebuie să depună mai mult interes pentru copii, au consimțit la înscrierea fiicelor lor în *societatea antialcoolistă „Progres“*.

Mare mi-a fost bucuria, când la prima ședința s'au prezentat 241 fetițe. Așa s'au început ședințele săptămânale, cari au durat și în timpul vacanței.

Ședințele, numite chiar de copii „ședințe de povești“ înglobează în ele nu numai un program antialcoolist, dar tot ce poate distra și tot odată educă copiii. Mici istorioare, jocuri din cari reies regulile de bună cuviință.

În decursul jocurilor copiii au putut constata în mod practic neajunsurile ce le au cei cu apucături greșite: desordonării, cei turbulenți, certăreți, gălăgioși, uituci, mincinoși, hoți etc.

La aceste ședințe de povești vin adeseori — atrași de însuflețirea fetițelor lor și părinții, cari se pot convinge, că *adevărată lumină, bunătatea desinteresată și focul mulțumirii sufletești care încălzeste sufletele oamenilor, vine dela școală*. Iată cum aceste ședințe săptămânale, ținute în aer liber vă dau răspunsul clar și hotărât la întrebarea: „Cum putem apăra copiii de alcoolism?“

Vașian Ana.

Rectificare.

In darea de seamă publicată în numărul trecut despre șezătoarea scriitorilor români la Arad, strecurându-se în afară de voința noastră fraza „de rest suntem desamăgiți“ grăbim a da din proprie inițiativă această rectificare pentru a se evita orice comentarii greșite sau desavantajozose scriitorilor nostri. Fraza citată nu se referea deloc la scriitorii români, mai cu seamă că a fost departe de noi orice intențiune de a jigni pe acei cari cu atâta sacrificiu se năzuiesc să răspândească cultura literaturii românești.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Legături comerciale cu firme Polone. Camera de Comerț și de Industrie din Arad recomandă firmelor din circumscripția ei, cărora s'ar adresa vre'o firmă din Polonia pentru legături comerciale, să ceară înainte informațiuni fie dela Camera, fie dela Așașatul Comercial Român, de pe lângă Legațiunea Română din Varșovia.

OO OO OOOOOOOOOOOOOOOOO

Dela Primăria Comunei Seleuș. Nr. 1265/1930.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria comunei Seleuș în ziua de 16 Decembrie 1930 ora 10 a. m. în conformitate cu art. 88 și următorii din Legea asupra Contabilității publice va ține licitație publică orală, pentru darea în întreprindere a cărăușiei comunale pe anul 1931.

Licitația se va ține în localul Primăriei.

Înainte de începerea licitației amatorii vor depune o garanță de 5%. Seleuș, la 17 Noembrie 1930.

Primăria.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Primăria comunei Pâncota. Nr. 2324/1930.

Publicațiune.

Se ține publicațiune publică în ziua de 18. Decembrie 1930. oara 10 în sala de ședință dela Primăria comunei Pâncota pentru furnizarea 1200 mtr², piatră brută necesară la regularea văii trecătoare peste piața comună.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88-110 din L.C.P. cu oferte închise și sigilate.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic în biroul notarial.

În cazul dacă aceasta licitațiune va rămâne fără rezultat, a II licitație se va ține la 5 Ianuarie 1931 oara 10 în acelaș local.

Pâncota, la 12. Noembrie 1930.

Primăria.

Programul Cinema Central

Sâmbătă 22 și Duminică 23 Noembrie.

Program dublu:

I.

Sonny Babi

acțiune foarte emonantă și captivantă
Interpreții: Josephine Dunn, celebra interpretă din „Singing Fool“ Eddie Leonard și micuța Janel La Verne.

II.

Călărețul Satanei

cu Ken Maynard și cu calul minune Tarzan în rolurile principale.

Reprezentăția în Duminică și în zilele de sâmbătoare se începe la: 5½, 6, 8½, și 9.

Reprezentăția în zilele de lucru se începe la: 5, 7, și 9.

Redactor responsabil: I. ARDELEAN